

Algemene reisvoorwaarden van de Geschillencommissie Reizen vzw

Artikel 1 Toepassingsgebied

Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op de contracten tot reisorganisatie en reisbemiddeling zoals verstaan onder de Belgische wet van 16 februari 1994 (B.S. van 1 april 1994) tot regeling van het Contract tot Reisorganisatie en Reisbemiddeling (reiscontractenwet).

Artikel 2 Promotie en aanbod

1. de gegevens in de reisbrochure binden de reisorganisator en/of de reisbemiddelaar die de brochure hebben uitgegeven, tenzij:

a) wijzigingen in deze gegevens duidelijk, schriftelijk en vóór het afsluiten van het contract ter kennis van de reiziger zijn gebracht; de brochure moet daarvan uitdrukkelijk melding maken;

b) er zich naderhand wijzigingen voordoen ingevolge een schriftelijk akkoord tussen partijen bij het contract.

2. de reisorganisator en/of reisbemiddelaar kan voor bepaalde of onbepaalde duur het geheel of een gedeelte van zijn reis promotie schrappen.

Artikel 3 Informatie vanwege de reisorganisator en/of reisbemiddelaar

De reisorganisator en/of reisbemiddelaar zijn verplicht:

1. vóór het sluiten van het contract tot reisorganisatie of tot reisbemiddeling aan de reizigers schriftelijk mede te delen:

a) de algemene informatie betreffende paspoorten en visa en de formaliteiten op gebied van gezondheidszorg die voor de reis en verblijf noodzakelijk zijn, opdat de reizigers de nodige documenten in orde zouden kunnen brengen. Reizigers van niet-Belgische nationaliteit moeten bij de betrokken ambassade(s) of consulaat(aten) informeren welke administratieve formaliteiten zij moeten vervullen;

b) informatie over het aangaan en de inhoud van een annuleren- en/of bijstandsverzekering;

c) de algemene en bijzondere voorwaarden van toepassing op de contracten.

2. ten laatste 7 kalenderdagen voor de vertrekdatum, volgende inlichtingen aan de reizigers schriftelijk te verstrekken:

a) dienstregelingen en tussenstops en aansluitingen alsook, indien mogelijk, die door de reiziger in te nemen plaats;

b) naam, adres, telefoon-, faxnummer en/of e-mail adres van hetzij de plaatselijke vertegenwoordiging van de reisorganisator en/of -bemiddelaar, hetzij de plaatselijke instanties die de reiziger bij moeilijkheden kunnen helpen, hetzij rechtstreeks de reisbemiddelaar of de reisorganisator.

c) voor reizen en verblijven van minderjarigen in het buitenland, de informatie waardoor rechtstreeks contact mogelijk is met het kind of met de persoon die ter plaatse voor diens verblijf verantwoordelijk is.

De hierboven vermelde termijn van 7 kalenderdagen is niet van toepassing in geval van laatijdig gesloten contract.

Artikel 4 Informatie vanwege de reiziger

De reiziger moet de reisorganisator en/of reisbemiddelaar alle nuttige inlichtingen verstrekken die hem uitdrukkelijk gevraagd worden of die redelijkerwijze een invloed kunnen hebben op het goede verloop van de reis. Wanneer de reiziger verkeerde inlichtingen verstrekt en dit tot extra kosten leidt voor de reisorganisator en/of reisbemiddelaar, mogen die kosten in rekening worden gebracht.

Artikel 5 Totstandkomen van het contract

1. bij het boeken van de reis zijn de reisbemiddelaar of -organisator ertoe gehouden een bestelbon naar de reiziger te overhandigen conform de wet.

2. het contract tot reisorganisatie ontstaat op het ogenblik dat de reiziger, al dan niet via de namens de reisorganisator optredende reisbemiddelaar, van de reisorganisator de schriftelijke bevestiging van de geboekte reis ontvangt.

Wijkt de inhoud van de bestelbon af van die van de reisbevestiging of gebeurt de bevestiging niet binnen uiterlijk 21 dagen na de ondertekening van de bestelbon, dan mag de reiziger ervan uitgaan dat de reis niet werd geboekt en heeft de reiziger recht op de onmiddellijke terugbetaling van alle reeds betaalde bedragen.

Artikel 6 De Prijs

1. de in het contract overeengekomen prijs kan niet worden herzien, tenzij dit uitdrukkelijk in het contract is voorzien samen met de precieze berekeningswijze ervan, en voor zover de herziening het gevolg is van een wijziging in:

- de op de reis toegepaste wisselkoersen en/of
- de vervoerskosten, met inbegrip van de brandstofkosten en/of
- de voor bepaalde diensten verschuldigde heffingen en belastingen.

Er moet dan wel aan de voorwaarde worden voldaan dat bedoelde wijzigingen ook aanleiding zullen geven tot een verlaging van de prijs.

2. de in het contract vastgestelde prijs mag in geen geval worden verhoogd binnen de 20 kalenderdagen die de dag van het vertrek voorafgaan.

3. zo de verhoging 10% van de totaalprijs te boven gaat, kan de reiziger het contract zonder vergoeding verbreken. In dit geval heeft de reiziger recht op onmiddellijke terugbetaling van al de bedragen die hij aan de reisorganisator heeft betaald.

Artikel 7 Betaling van de reissom

1. behalve uitdrukkelijk anders overeengekomen, betaalt de reiziger, bij de ondertekening van de bestelbon, als voorschot, een gedeelte van de globale of totale reissom zoals in de bijondere reisvoorwaarden bepaald.

2. indien de reiziger, nadat hij vóóraf in gebreke werd gesteld, nalaat het voorschot of de reissom te betalen die van hem wordt geëist, zal de reisorganisator en/of reisbemiddelaar het recht hebben de reisorganisator met de reiziger van rechtswege te beëindigen, met de kosten ten laste van de reiziger.

3. behalve indien op de bestelbon anders wordt overeengekomen, betaalt de reiziger het saldo van de prijs uiterlijk 1 maand vóór de vertrekdatum, en op voorwaarde dat hem vóór of terzelfdertijd de schriftelijke reisbevestiging en/of reisdocumenten bezorgd worden.

Artikel 8 Overdraagbaarheid van de boeking

1. de reiziger kan, vóór de aanvang van de reis, zijn reis overdragen aan een derde, die wel moet voldoen aan alle voorwaarden van het contract tot reisorganisatie. De overdrager dient tijdig vóór het vertrek de reisorganisator en, in voorkomend geval, de reisbemiddelaar, van deze overdracht op de hoogte te brengen.

2. de overdragende reiziger en de overnemer zijn hoofdelijk gehouden tot de betaling van de totale prijs van de reis en de kosten van de overdracht.

Artikel 9 Andere wijzigingen door de reiziger

Vraagt de reiziger om een andere wijziging, dan mag de reisorganisator en/of de reisbemiddelaar alle kosten aantrekken die daardoor worden veroorzaakt.

Artikel 10 Wijziging door de reisorganisator vóór de afreis

1. indien, vóór de aanvang van de reis, één van de wezenlijke punten van het contract niet kan worden uitgevoerd, dient de reisorganisator de reiziger zo spoedig mogelijk, en in elk geval vóór de afreis, daarvan op de hoogte te brengen en hem in te lichten over de mogelijkheid het contract te verbreken zonder kosten, tenzij hij de door de reisorganisator voorgestelde wijziging aanvaardt.

2. de reiziger dient zo spoedig mogelijk, en in elk geval vóór de afreis, de reisbemiddelaar of reisorganisator van zijn beslissing in kennis te stellen.

3. zo de reiziger de wijziging aanvaardt, dient er een nieuw contract of een bijvoegsel bij het contract te worden opgesteld waarin de aangebrachte wijzigingen en de invloed daarvan op de prijs worden meegedeeld.

4. zo de reiziger de wijziging niet aanvaardt, mag hij de toepassing vragen van artikel 11.

Artikel 11 Verbreking door de reorganisator vóór afreis

1. indien de reorganisator, vóór de aanvang van de reis, het contract verbreekt wegens een niet aan de reiziger toe te rekenen omstandigheid, heeft de reiziger de keuze tussen:

a) ofwel de aanvaarding van een nieuw aanbod van een reis van gelijke of betere kwaliteit, zonder dat hij een supplement dient te betalen: zo de reis die ter vervanging wordt aangeboden van mindere kwaliteit is, moet de reorganisator het verschil in prijs zo spoedig mogelijk terugbetalen.
b) ofwel de terugbetaling, zo spoedig mogelijk, van alle door hem op grond van het contract betaalde bedragen.

2. de reiziger kan eveneens, in voorkomend geval, aanspraak maken op een schadevergoeding voor het niet-uitvoeren van het contract, tenzij:

a) de reorganisator de reis annuleert omdat het minimum aantalreizigers, voorzien in het contract en nodig voor de uitvoering van de reis, niet werd bereikt en de reiziger, binnen de in het contract voorziene termijn en ten minste 15 kalenderdagen vóór de vertrekdatum hiervan schriftelijk op de hoogte werd gebracht;

b) de annulering het gevolg is van overmacht, waaronder overboeken niet is inbegrepen. Onder overmacht wordt verstaan abnormale en onvoorzienbare omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van degenen die zich erop beroept en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden.

Artikel 12 Gehele of gedeeltelijke niet-uitvoering van de reis

1. indien tijdens de reis blijkt dat een belangrijk deel van de diensten waarop het contract betrekking heeft, niet zal kunnen worden uitgevoerd, neemt de reorganisator alle nodige maatregelen om de reiziger passende en kostelooze alternatieven aan te bieden met het oog op de voortzetting van de reis.

2. zo er een verschil is tussen de voorgenomen en de daadwerkelijk verleende diensten, stelt hij de reiziger schadeeloos ten belope van dit verschil.

3. indien dergelijke regeling onmogelijk blijkt of indien de reiziger deze alternatieven om deugdelijke redenen niet aanvaardt, moet de reorganisator hem een gelijkwaardig vervoermiddel ter beschikking stellen dat hem terugbrengt naar de plaats van het vertrek, en, in voorkomend geval, de reiziger schadeeloos stellen.

Artikel 13 Verbreking door de reiziger

De reiziger kan te allen tijde het contract geheel of gedeeltelijk verbreken. Indien de reiziger het contract verbreekt wegens een aan hem toe te rekenen omstandigheid, vergoedt hij de schade die de reorganisator en / of -bemiddelaar lijden ten gevolge van de verbreking. De schadevergoeding kan forfaitair bepaald worden in de bijzondere voorwaarden of in het reisprogramma, maar mag ten hoogste éénmaal de prijs van de reis bedragen.

Artikel 14 Aansprakelijkheid van de reorganisator

1. de reorganisator is aansprakelijk voor de goede uitvoering van het contract, overeenkomstig de verwachtingen die de reiziger op grond van de bepalingen van het contract tot reorganisatie redelijkerwijs mag hebben, en voor de uit het contract voortvloeiende verplichtingen, ongeacht of deze verplichtingen zijn uit te voeren door hem zelf dan wel door andere verstrekkers van diensten en zulks onverminderd het recht van de reorganisator om deze andere verstrekkers van diensten aan te spreken.
2. de reorganisator is voor de daden van nalatigheid van zijn aangestelden en vertegenwoordigers, handelend in de uitoefening van hun functie, evenzeer aansprakelijk als voor zijn eigen daden en nalatigheden.

3. indien een internationaal verdrag van toepassing is op een in het contract tot reorganisatie inbegrepen dienst, wordt de aansprakelijkheid van de reorganisator overeenkomstig dat verdrag uitgesloten of beperkt.

4. voor zover de reorganisator niet zelf de in het reisincontract voorziene diensten verleent, wordt zijn aansprakelijkheid voor stoffelijke schade en de vergoeding van de derving van het reiseigent samen beperkt tot tweemaal de reissom.

5. voor het overige zijn de artikelen 18 en 19 van de wet van 16 februari 1994 van toepassing.

Artikel 15 Aansprakelijkheid van de reiziger

De reiziger is aansprakelijk voor de schade die de reorganisator en/ of -bemiddelaar, hun aangestelden en/ of hun vertegenwoordigers door zijn fout oplopen, of wanneer hij zijn contractuele verplichtingen niet is nagekomen. De fout wordt volgens het normale gedrag van een reiziger beoordeeld.

Artikel 16 Klachtenregeling

1. vóór de afreis: Indien de reiziger een klacht heeft voor de afreis moet hij deze zo snel mogelijk per aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs indienen bij de reismiddelaar en/of reorganisator.

2. tijdens de reis: Klachten tijdens de uitvoering van het contract moet de reiziger zo spoedig mogelijk ter plaatse, op een gepaste en bewijskrachtige manier, melden, zodat naar een oplossing kan worden gezocht. Daarvoor moet hij zich - in deze volgorde - wenden tot een vertegenwoordiger van de reorganisator, of een vertegenwoordiger van de reismiddelaar of rechtstreeks tot de reismiddelaar, of ten slotte rechtstreeks tot de reorganisator.

3. na de reis: Werd een klacht ter plaatse niet bevredigend opgelost of kon de reiziger onmogelijk ter plaatse een klacht formuleren, dan moet hij uiterlijk één maand na het einde van de reisoevereenkomst bij de reismiddelaar of anders na de reorganisator per aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs een klacht indienen.

Artikel 17 Verzoeningsprocedure

1. ingeval van betwisting moeten de partijen eerst onderling een minnelijke regeling nastreven.

2. mistukte deze poging tot minnelijke regeling binnen een termijn van 1 tot 3 maanden, dan kan elk van de betrokken partijen aan het secretariaat van de Cel Verzoening van de vzw Geschillencommissie Reizen vragen om een verzoeningsprocedure op te starten. Alle partijen dienen ermee in te stemmen.

3. hiertoe zal het secretariaat aan de partijen een informatiebrochure, een verzoeningsreglement en een "overeenkomst tot verzoening" bezorgen. Zodra de betrokken partijen deze overeenkomst (gezamenlijk of afzonderlijk) hebben ingevuld en ondertekend, en zodra elke partij een bedrag van 50 euro heeft betaald, zal de verzoeningsprocedure opgestart worden.

4. overeenkomstig de in het reglement beschreven eenvoudige procedure, zal een onpartijdige verzoener daarna contact opnemen met de partijen teneinde een billijke verzoening tussen de partijen na te streven.

5. het eventueel bereikte akkoord zal in een bindende schriftelijke overeenkomst vastgelegd worden.

Secretariaat van de "Cel Verzoening":
Koning Albert II laan 16, 1000 Brussel
e-mail: VERZOENING.GR@SKYNET.BE

Artikel 18 Arbitrage of Rechtbank

1. wordt geen verzoeningsprocedure ingesteld of mistukte deze, dan heeft de eisende partij in principe de keuze tussen een procedure voor de gewone rechtbank of een arbitrageprocedure voor de Geschillencommissie Reizen.

2. voor geëiste bedragen vanaf € 1.250, beschikt iedere verwerende partij over een termijn van 10 kalenderdagen om een door de eisende partij aangevraagde arbitrageprocedure per aangetekende brief te weigeren, waarna het geschil voor de gewone rechtbank om de worden aanhangig gemaakt. Onder € 1.250 staat de mogelijkheid om de arbitrageprocedure te weigeren enkel open voor de reiziger.

3. deze arbitrageprocedure wordt geregeld door een geschillenreglement, en kan slechts worden opgestart nadat binnen een periode van 4 maanden volgend op het (voorzien) einde van de reis (of eventueel vanaf de prestatie die aanleiding gaf tot het geschil) geen minnelijke regeling kon worden bereikt. Geschillen m.b.t. lichamelijke letsels kunnen enkel door de rechtbanken beslecht worden.

4. het paritair samengesteld arbitraal college doet, overeenkomstig het geschillenreglement, op een bindende en definitieve wijze uitspraak over het reingeschil. Hiertegen is geen beroep mogelijk.

Secretariaat van het arbitraal college en algemeen secretariaat van de Geschillencommissie Reizen:
Koning Albert II laan 16, 1000 Brussel
e-mail: CLV.GR@SKYNET.BE

Bijzondere reisvoorwaarden avontuurlijke reizen Starling Reizen bvba

Deze Bijzondere Reisvoorwaarden voor Avontuurlijke Reizen komen tot stand in overleg met de V.V.R. (Vereniging Vlaamse Reisbureaus).

Artikel 1: Prijsberekening

De prijzen voor STARLING-reizen werden berekend op basis van de tarieven, brandstofkosten en wisselkoersen die op 1 januari 2018 van toepassing waren. STARLING zal de reisom herberekenen 4 weken voor afreis bij wijzigingen van meer dan 5% per onderdeel.

Artikel 2: Betaling van de reisom

Voor deze reis naar Franz Josefland geldt een aangepast betalingsplan:

- eerste voorschot van \$4500 tot 14 dagen na inschrijving
- 01/01/2019 tweede voorschot van \$4000 per persoon
- 15/02/2019 saldo

Artikel 3: Annuleringsvoorwaarden

De annuleringsvoorwaarden, bedoeld in artikel 13, zijn forfaitair als volgt bepaald:

- a/ tot 180 dagen voor afreis: 300 euro
- b/ vanaf 179 dagen tot 150 dagen voor afreis: 20% van de totale reisom
- c/ vanaf 149 dagen tot 120 dagen voor afreis: 40% van de totale reisom
- d/ vanaf 119 dagen tot de afreis: geen terugbetaling mogelijk.

Artikel 4: Wijziging door de reiziger

Bij STARLING worden wijzigingen voor deze reis niet toegestaan.

Artikel 5: Reisduur en programma

1. wijzigingen in de dienstregeling van vervoersmiddelen kunnen de reisduur beïnvloeden. De reiziger heeft geen recht op gedeelte of gedeeltelijke terugbetaling van de reisom indien de tijdstippen van vertrek, terugkeer van wijzigingen, niet meer dan 36 uur afwijken van het oorspronkelijk tijdstip.
2. de reisorganisator draagt geen grotere aansprakelijkheid dan de vervoerder zelf voor schade die het gevolg is van vertragingen.
3. de gedetailleerde praktische infofiches hebben het karakter van een reisgids en maken geen deel uit van het contract. De foto's in de brochure zijn illustratief en maken eveneens deel uit van het contract.

4. deelnemers dienen de groep te vervoegen op de afgesproken tijd en plaats. Eventuele kosten omwille van het niet (tijdig) aansluiten bij de reis zijn voor rekening van de reiziger. Niet genoten diensten, teruggeving van het laat tijdig vervoegen van de groep, zijn niet terugbetaalbaar.

5. de reiziger die tijdens de reis op eigen initiatief van de geprogrammeerde of voorgestelde route afwijkt of zich aan de begeleiding onttrekt en daardoor niet op de afgesproken tijdstippen aanwezig is, draagt de aansprakelijkheid voor alle extra kosten die dit met zich meebrengt, en heeft geen recht op terugbetaling voor niet-genoten diensten.

Artikel 6: Indeling/toeslag eenpersoonskamer

Wanneer u zich individueel aanmeldt, kunt u op het aanmeldingsformulier aangeven of u ingedeeld wilt worden in een tweepersoonskamer. Wij nemen zich tot vier weken voor vertrek contact met u op als indeling niet mogelijk blijkt doordat zich geen andere individuele deelnemer aangemeld heeft. U kunt dan aangeven of u bereid bent de toeslag voor een eenpersoonskamer te betalen of afzien van definitieve aan de reis. In het laatste geval betaakt STARLING u de reeds betaalde reisinclusie zonder verdere kosten terug. De indelingsregeling is niet van toepassing bij bootreizen.

Artikel 7: Aard van de reis

1. de reiziger beseft nadrukkelijk op de hoogte te zijn van het avontuurlijke karakter van de reis, met het daarbij horen de eventueel aan comfort en met de mogelijke programmawijzigingen ten gevolge van plaatselijke omstandigheden in het bezochte land.
2. Gezien de aard van bepaalde reizen dient de reiziger zich bewust te zijn van sommige risico's en eventueel gebrek aan of het soms beperkte niveau van de medische hulpverlening, infrastructuur en communicatiemiddelen. De reiziger kan hierbij gezinszins de aansprakelijkheid intropren van de reisorganisator of de lokale uitvoerders.

Artikel 8: Ontbinding en wijziging door de reisorganisator

1. STARLING besluit uiteindelijk 21 kalenderdagen voor afreis of een groepsreis af dan niet zal doorgaan wegens onderbezetting.
2. de lokale omstandigheden, de bijzondere bestemmingen en het avontuurlijke karakter van de aangeboden reizen, kunnen met zich meebrengen dat voor of tijdens de reis aanpassingen in het reisprogramma moeten worden aangebracht.
3. aanpassingen voor het vertrek kunnen inhouden dat van een andere luchthaven vertrekken wordt, dat met een ander vervoersmiddel wordt gereisd, dat met een andere vervoerder wordt gereisd enz. In een dergelijk geval verplicht de reisorganisator zich ertoe om de eventuele nadelige gevolgen voor de reiziger zoveel mogelijk te beperken.
4. wanneer er zich tijdens de reis een programmawijziging opdringt door factoren onafhankelijk van de wil van de reisorganisator, zal de betrokken reiziger een alternatief zoeken, rekening houdend met de wensen van de deelnemers. De reiziger neemt de uiteindelijke beslissing.
5. bedoelde aanpassingen in het reisprogramma kunnen in uitzonderlijke gevallen tot gevolg hebben dat rusten, excursies, accommodatie en plaatselijk vervoer afwijken van hetgeen in de publicatie is aangegeven. De reisorganisator is in dat geval verplicht de reiziger alternatieven aan te bieden die zoveel mogelijk het karakter van de reis in stand laten.

Artikel 9: Aansprakelijkheid van de reisorganisator

1. de reisorganisator is niet aansprakelijk voor onvoorziene gebeurtenissen, voortvloeiend uit overmacht zoals onvoorziene wijzigingen in reglementairen, verdraging of annulatie van vluchten, ongevallen, stakingen, epidemieën, weersomstandigheden, oorlog enz., voorbeelden waarvan de opsomming niet beperkend is. De extra kosten hiervoor zijn voor rekening van de reiziger.
2. evenmin zullen de reisorganisator noch de reiziger aansprakelijk zijn voor een eventuele aanhouding door politie en/of andere autoriteiten wegens het door de reiziger niet naleven van de voorschriften. Alle gevolgen zijn dan voor rekening van de reiziger.
3. gezien het avontuurlijke karakter van de reis, zal de correctheid van de diensten uitgevoerd door derden in het buitenland moeten beoordeeld worden naar de plaatselijke gebruiken en gewoonten.
4. de reisorganisator heeft het recht de reisovereenkomst op te zeggen, zonder aansprakelijk te kunnen worden gehouden voor enige schade van reiziger, waaronder wordt verstaan abnormale en onvoorziene omstandigheden, die onafhankelijk zijn van de wil van de degene die zich erop beroept en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden. Onder overmacht wordt ook verstaan politieke onrust, oorlog, natuurrampen, schaarste, algemene staking enz... Bij het vaststellen van overmacht zal rekening worden gehouden met de lokale omstandigheden waarop de reisovereenkomst betrekking heeft.
5. de reiziger dient te zorgen voor een geldige internationale reispas en eventuele visumverplichtingen.
6. de reiziger dient in te staan voor eventuele inmeningen. Gezien de reisorganisator geen medische begeleiding heeft, dient de reiziger de verstrekte informatie te evalueren met een bevoegde arts. Speciale gezondheidsrisico's (zoals bijv. suikerziekte, hartaandoeningen, asma, epilepsie, enz.) moeten bij de inschrijving signaleerd worden aan de reisorganisator.
7. de reiziger dient in te staan voor alle formaliteiten inzake bagage en deviezen. Bij niet-naleving van de wettelijke voorschriften van het betrokken land, is de daaruit voortvloeiende schade voor rekening van de reiziger.

Artikel 10: Verloop van de reis

1. de reiziger zal de richtlijnen van de reiziger in verband met de veiligheid, het verloop van de reis, het gedrag en de conditie dienen te volgen. Bij overtreding van deze richtlijnen, kan een reiziger uitgesloten worden van verdere deelneming zonder aanspraak te kunnen maken op schadevergoeding of terugbetaling van een gedeelte van de reisom.
2. wanneer tijdens de reis zou blijken dat iemand niet of niet langer over de vereiste ingesteldheid of conditie beschikt om de reis verder te zetten, kan de reiziger besluiten hem/haar naar het hotel of naar de plaats van vertrek terug te sturen. Ongemakken en kosten die hieruit zouden voortvloeien zijn voor rekening van de reiziger.

Artikel 11: Bagage

1. de reisorganisator is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal of beschadiging van bagage. De mogelijke aansprakelijkheid van vervoerder of hotel blijven evenwel behouden.
2. de reiziger wordt toegelaten gewicht van de bagage dienen gevolgd te worden. Eventuele extra kosten voor overgewicht zijn ten laste van de reiziger. Voor reizen met lijnvluchten is het toegelaten per persoon 1 reistas van rugzak tot 20 kg en 1 stuk handbagage met te nemen.
3. bij verlies of beschadiging van bagage moet op de luchthaven een Property Irregularity Report ingevuld worden. Ook bagagebepalers en extrawoeststukken dienen degescheiden bijgehouden worden.

Artikel 12: Huurwagens en kampeermateriaal

1. bij een aantal reizen stelt STARLING huurwagens en kampeermateriaal ter beschikking van de reizigers. De reizigers dienen een goede huisvuider te zorgen voor dit materiaal. Verkeersboetes en het toebrengen van opzettelijke schade zijn dan ook ten laste van de reizigers.
2. een onnauwverzekering is steeds inbegrepen, maar bij een aantal reizen met huurwagens is er een vrijstelling per schadegeval en/of is het alle schade gedeeltelijk door de verzekering. Deze vrijstelling van niet-gedekte schade is ten laste van de reiziger.

Artikel 13: Leef tijd

Personen ouder dan 70 jaar dienen een medisch attest voor te leggen voor alle STARLING-groepsreizen.

Artikel 14: Geschillencommissie Reizen

1. op alle overeenkomsten is uitsluitend het Belgisch recht van toepassing.
  2. voor klachten waarvoor de Geschillencommissie Reizen niet bevoegd is, zijn alle den rechtbanken te Gent bevoegd.
- Starling Reizen bvba - Brandstraat 61 - 9000 Gent
Tel.: 0032(0)9 395 05 35
E-mail: contact@starlingreizen.be
Website: www.starlingreizen.be